

Handl. byla Nr. 8-56
1972 m.

H U O S P R E N D I S

LIETUVOS TARYBŲ SOCIALISTINĖS RESPUBLIKOS VARDU

1972 m. lapkričio mėn. 27 d.

Vilniaus miesto

**LIETUVOS TŲ AUKŠČIAUSIOJO TEISMO
TRIMINIŲ BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ KOLEGIJA,
susidedanti iš:**

**pirmiaujamajam teismui nario A. JUKNO
ir liudies tarybų R. Mironienės ir B. Rimšės
sekreteriančių R. Jasaitienės
dalyvaujant prokurorui V. Bukševui**

**atsižvelgiant į teismo posėdyje išnagrinėtą baudžiamąją bylą,
kurioje J a k a s Stanislovas, Stanislovo m., gimęs 1941 m.
rugpjūtio 1 d. Lietuvos TSR, Kėdainių raj., Švėlikėlių km.,
lietuvis, pašalinėtas iš TSRS karių, turintis vidurinę išsilavinimą,
vedęs, išlaikęs 2 mažąsias vaikas, anksčiau teisme
nuteistas,**

**padarys netu darys Vilniaus Respublikos statybos inžinieriaus
tutu mokymus mokytoju, kaltinamas įvykdęs nusikaltimą, numatytą
Lietuvos TSR BK 199¹ str.**

Teismas kolegijai, išnagrinėjusi baudžiamąją bylą,

n u s p r e n d i a:

**atsižvelgiant į, kad 1970-1972 m. laikotarpiu rinko
bei platino Lietuvos TSR teritorijoje savo pašalinėtas turto
tarp vadinas "Kaučiuko" leidinius bei kitą literatūrą,
atsižvelgiant į žmogaus mokytojus praeityje, kontroliuoti
tarybų valstybių ir visuomenės santykių.**

Nusikaltimas įvykdytas atsižvelgiant į aplinkybines

Artimai bendravęs su V. Ševruku, teisiškai S. Jakas 1970 m. pradėjo rinkti, laikyti bei platinti palis-
tamų tarpe įvairius rašinius, skleidžiančius žinias mela-
singus prasimanytus, dominančius tarybinę valstybinę ir
vienmeninę santvarką. V. Ševrukas, gavęs taip vadinamo
"Samizdato" bei kitos literatūros iš anonimų, gyvenančių
Maskvoje, perdavė ją teisiškai S. Jakui paskaityti bei
išplatinti ją kitų anonimų tarpe. Tokios literatūros daugi-
nimui S. Jakas nupirko dvi rašomąsias mašinas lietuviškai
ir rusiškai tekstais, o taip pat bandė dauginati ją daugini-
mo aparatu "Vega".

Turinę antitarybinę literatūrą teisiškai S. Jakas
sugrąžė per savo žmoną, o taip pat per žmonos tėvą J.
Kalogavičių, gyvenantį Varėnos rajone.

V. Ševrukui prašant, teisiškai S. Jakas šiuo laiko-
tarpiu buvo tris kartus anvykęs į Maskvą per P. Jakirą,
J. Kingą bei kitus žmones, iš kurių gaudavo "Samizdato"
literatūros, o taip pat perdavė jiems V. Ševruko nuro-
dytas žinias, skleidžiančias tarybinę vienmeninę ir valsty-
binę santvarką, teisingumo organus.

Apklaustas teisiškai S. Jakas principinio sugrąžės
nėšimą literatūrą bei daręs ją skaityti kitiems anonimams,
vienam šioje literatūroje prasimanytą, dominančių tarybinę
valstybinę ir vienmeninę santvarką, neturę. Jis "Lietu-
vos archyve", "Akirašines" ir V. Simulio pareikštas gaus
ir yra antitarybinę panašumų, tai platinant šiuos raši-
nius jo veiksmai nėra sąstingūs.

Kaip matyti iš kroatų protokolų, per teisiaką S.
Jaką buvo susanti du numeriai rinkinio "Simulio įvykių
kronika", A. Sacharovo, M. Kaliko, V. Čalidato, A. Solovjovo
V. Bakovskio, A. Analskio, S. Pizarovo, L. Simulio bei kitų

parolākinai ir laiškai, "Kā kalda āmonas apie 2000 medālu parolākinā", "Dešimt tūkstanšu medālu prie dvieju tūkstanšu medālu", "akutinieloji kultinamaju medāli", "Atikos direktiva", rinklajs "Viesomenins problemos", "Ipse facto", žurnalo "Akirašiai" elektrografins kopija, "Lietuvos archyvas" (balševizmo notai), "Mano sugrįžimas", 9 iš tarybints ušienis politikos istorijos" bei kitu pavadinimū "Sanisdate" ir kitos literatūras rašiniū, pas J. Margavičiū - V. Novruko rašiniai, pas liudytoją J. Pileckį - A. Krasnovo "Mano sugrįžimas" ir kt.

Liudytojo J. Pileckio parodymais nustatyta, kad teislėmanis S. Jakas pats jam skaitytu L. Simučio laišką, davęs perskaityti A. Krasnovo "Mano sugrįžimas", turėjo atsinaidaps "Lietuvos archyvą". Iš liudytojo A. Jakovičienos parodymų seka, kad teislėmanis S. Jakas jam davęs skaityti 1939 m. TURS-Vokietijos sutarties medžiagą, pas teislėmanį matęs žurnala "Akirašiai". Be to, teislėmanis S. Jakas davė liudytojui A. Šaloni skaityti "Šaragą" ir minėjo apie kitą literatūrą, liudytojui J. Jakovičiui davė skaityti "Šaragą", "Kinamųjų įvykių kroniką" ir "Lietuvos archyvą", dalyvenjant liudytojui J.-V. Astrauskui bei kt. skaityti L. Simučio laišką, liudytojui J. Ambraui davė du numerius "Kinamųjų įvykių kronikos" ir "Šaragą", liudytojui S. Jakukui - 1939 m. TURS-Vokietijos sutarties medžiagą, apie ką patvirtiną pastarieji teisminio tardymo notu. Šių aplinkybių menelgis ir pats teislėmanis S. Jakas.

Liudytojas V. Kristėnas parodė, jog teislėmanis S. Jakas praild lūmškinti naudotis dauginimo aparatu "Vega", o vėliau matęs, kaip S. Jakas dauginą kalin koki laikrašty ar žurnala. Kaip matyti iš byloje esančių daiktinių įrodymų, teislėmanis S. Jakas dauginą žurnala "Akirašiai".

Kriminalistinės ekspertinės akta nustatyta, kad teksto apie S. Kudirkos teisminį procesą parašytas rašomąja mašinėle, kratos metu surastą pas S. Jaką.

Kaip pareiškė liudytojas Ch. Fikar, teismamasis S. Jaka atnešė jam rašomąją mašinėle rusišku šriftu tikslu padarytą 1939 m. TURS - Vokietijos sutartį.

Kaip matyti iš rašinių, išimtų pas S. Jaką, turinio, šie rašiniai skleidžia melagingus prasimanymus, demonstruoja tarybinių valstybinių ir visuomeninių santvarką. Taip, "Rusų naujų įvykių kronikoje" Nr. 18 tvirtinama, jog TURS persekiojami hitlerų nacistai, sąmoningai juos patalpina į psichoneurologines ligonines, aprašomi bado streikais ryšius su "antikonstituciniais politiniais persekiojimais", tvirtinama apie nacių žmonių suidarejimus su šydais, norima šiais išvykti į Izraelį, patalpinti nekrologai taip vadinamoms "politinių įsitikinimų aukoms", L. Simušio pareiškime teismamui buržuazinių nacionalistų veikimai pabrėžiami, "Rusų naujų įvykių kronikoje" Nr. 20 S. Kudirkos pasiūlymams kurti nacionalinę nepriklausančią, "Akirašiuose" pateiktas antikomunistinis dvasia "abaltijo tarybinių respublikų likimo sprendimas, "Lietuvos archyve" išskleidama tarybų valdžios atkūrimo Lietuvos reikšmė ir esmė, išviliama tarybų valdžia, "Ipso facto" net kviečiama suvereni socialistinės valstybinių santvarką, likviduoti TARP, "Daragajai", S. Piskuro laiške, "Amerikos-Kanados", "Aukštųjų laukų TURS valstybės saugumo ministrui Andropovui", "Aukštųjų eschistams", sąsivaišius ir kt. stengiamasi sukompromituoti valstybinius valdžios organus, valstybės saugumo siūlymus, teisingumo bei laisvės vietų atmainos organus, partiją ir vyriausybės vadovus.

Analoginio turinio rašiniai "Mūsų sąjūdiniai",

- 5 -

"sągyvendinta reforma", "kas bėgrotis?", J. Vronskis lais-
kas ir t.t.

Šio teisinio J. Juko veiksmui kvalifikuotini pagal
Lietuvos TŠK BK 199¹ str., kaip sisteminę sąmoningą ir
platinimą žinoma nelegalią praeinamą, žinoma, tary-
binę valstybinę ir visuomeninę santvirkę.

Skiriamas teisiniam J. Jukui būdingas Teisinis kolo-
gija atskleidžia į pirmąjį teistumą ir teigiamą sąmoningą
charakteristiką.

Vadovaudamasi Lietuvos TŠK BK 331-333 str., Teisinis
kolonija

U s p r o d i :

pripažinti JAKĄ Stanislovą, Stanislovo kultu įvyk-
džius nusikaltimą, nurodytą Lietuvos TŠK BK 199¹ str. ir
nuteisti jį 2 (dviejų) metams laisvės atėmimo, atliekant
paskirtąją būdingą bendrojo režimo patalpos darbus kolonijoje.

Kardomųjų priemonių- raudonųjų pasididėjimą neįvykti
- J. Jukui pakeisti į antiną, nodeliant suimant teismo
postelių saloje.

Išleisti iš Juko Stanislovo, Stanislovo 11,20 rub.
teismo išleisti valstybės mardai.

Daktinias įrodymus: 2 rašomąsias rašymais-konfig-
manti valstybės mardai, fotografuoti ir doli literatūros
palikti poils bylon.

Antropomorfis negali būti kasdien tvarka apskaitos ir
apstatymas.

Pirmasikontingencijos pat.(A. Jukos) ir lietuvių tary-
pat.(A. Kironienė ir B. Kironienė) ir B. Kironienė

/ A. J. V. K. A. /